

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2944

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *de afwijzing van het herzieningsverzoek dienstweigeraars Nederlands-Indië* (ingezonden 27 juni 2013).

Antwoord van minister **Hennis-Plasschaert** (Defensie) (ontvangen 9 augustus 2013)

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat de Hoge Raad het herzieningsverzoek van twee militairen, die in de jaren vijftig werden veroordeeld wegens het weigeren van dienst in Nederlands-Indië, heeft afgewezen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u er verder mee bekend dat de Hoge Raad stelt dat, als de samenleving vindt dat de gevolgen van een dergelijke veroordeling moeten worden rechtgezet, het niet aan de herzieningsrechter maar aan de politiek is om daaraan al dan niet gevolg te geven?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3 en 5

Deelt u de opvatting dat gewijzigde maatschappelijke opvattingen over de strafwaardigheid van gedragingen van de veroordeelde militairen ertoe zouden moeten leiden dat er vanuit de politiek wel tegemoet wordt gekomen aan het herzieningsverzoek van de twee militairen? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Bent u bereid over te gaan tot het opstellen van een rehabilitatiewet voor militairen die weigerden te vechten in Nederlands-Indië? Indien neen, waarom niet?

¹ Hoge Raad wijst herzieningsverzoek dienstweigeraars Nederlands-Indië af, <http://www.rechtspraak.nl/Organisatie/Hoge-Raad/Nieuws/Pages/Hoge-Raad-wijst-herzieningsverzoek-dienstweigeraars-Nederlands-Indi%C3%AB-af.aspx>, 25 juni 2013.

Antwoord 3 en 5

Neen. Zoals uiteengezet in de beantwoording van schriftelijke vragen van 17 september 2012 (Handelingen TK 2011–2012, nr. 3479) hebben rechters destijds het gedrag van personen getoetst aan de toenmalige normen en wetten. Dit heeft in sommige gevallen geleid tot het opleggen van een sanctie. Ik acht het niet zorgvuldig de toetsing van het gedrag van individuele personen te herbeoordelen aan de hand van hedendaagse normen en met de wetenschap van nu. Daarmee is rehabilitatiewetgeving dan ook niet aan de orde. De Hoge Raad wijst er overigens op dat de wet destijds voorzag in een uitputtende regeling voor gewetensbezwaarden.

Vraag 4

Kunt u aangeven hoeveel militairen zijn veroordeeld voor het weigeren van dienst in Nederlands-Indië?

Antwoord 4

Zoals vermeld in de beantwoording van schriftelijke vragen van 17 september 2012 (Handelingen TK 2011–2012, nr. 3479) zijn in de periode van 1945 tot 1950 4.025 militairen gedeserteerd voorafgaand aan de uitzending naar Nederlands-Indië. Van hen zijn 2.565 militairen uiteindelijk berecht. Tijdens de politionele acties zijn twee militairen gedeserteerd. Omdat de archieven van de militaire strafrechtspraak uit die tijd niet meer volledig zijn, is het aantal gevallen van dienstweigering door militairen tijdens de politionele acties niet meer vast te stellen.